

Sái Kè-têng-á ê Éng--á

Pasuya

“Án-ne kám ū kong-pêⁿ? ” Éng--á hiōng-hiōng tōa-tōa-siaⁿ hoah--chhut--lâi.

Tī Liōng-san-sī biō-tiâⁿ, Éng--á kap 1-tīn lâng teh piān, chiah-ê lâng pêng-siōng-sî to tiāⁿ tī chia khai-káng phò-tāu, chin chē sī ū-lō bô-chhù ê lô-hàn-kha-á, in sī chheⁿ-kî-á ê sí-tiong-phiò. “Lán 1991 tō tòk-lip--ah, bô, sī teh kóng siáⁿ siáu-ōe? 96 nî m̄-sī koh kiò lán ài tñg hō--in Tân-ôan chiah ê tòk-lip? Ōe lóng kù-chāi in teh kóng--ê?” Éng--á ū chhùi kóng kah bô nōa, kiōng-kiōng beh khí-phùi-bīn.

Éng--á teh sái kè-têng-á, kap 2,3 tang chêng pí--khí--lâi, pêⁿ-pêⁿ cháu 10 tiám-cheng, thàn--ê sòa kiám chheng gōa khø, “chèng-tóng lûn-thè” liáu-āu, “chāi-iá-tóng” it-tit iōng “keng-chè piàn bái” teh kong-kek hōaⁿ chèng-kôan ê Tân-ôan-tóng, sui-bóng tùi Tân-ôan-tóng jú lâi jú chhè-sim, m̄-kú i bô án-ne tiòh khéng-têng hiah-ê “chāi-iá-tóng”.

“Chū ū tâu-phiò-kôan khai-sí, góa lóng bē-giàn tñg hō Kò-bîn-tháng--ê!” Sè-hàn put-sî to thiaⁿ sī-tōa teh chhoh Kò-bîn-tháng--ê, chò-peng hit 3 tang, koh hō hiah-ê lâu-ō-á chau-that, “Kò-bîn-tháng--ê kā lán Tân-ôan-lâng sñg-tñg kah án-ne, bô kā péng ná sñg sī lâng!”

Sè-hàn ùi Âu-lâng poaⁿ lâi Tân-pak Hâng-chiu-lâm-lō, kui-phiàn pang-á-chhù lóng É-káng lâi Tân-pak thó seng-ōah ê Tân-ôan-lâng, khôan-kéng bái kah bē kóng--tit, bô èk-keng-á mā bô piān-sór, gín-á-lâng lóng tī chhù-gōa lō-piⁿ sé sin-khu.

“Lí ê hak-hùi ê-tàng bé kúi kin bah?” Thák ko-tiong ê sî, lâu-pê choh-sit tñg--lâi, tiāⁿ-tiāⁿ to án-ne kā khau, jòah--lâng nā chün tiän-hong chhoe, it-têng hō lâu-bó siah kui kang. In lâu-pê teh tâh 3-lián-chhia, lâu-bó 50, 60 hòe--ah koh teh chò lú-kang, sui-bóng

thák--ê sī hit-chūn chin chhut-miâ ê ko-tiong, m̄-kú chai-iáⁿ chhù--nih bô chîⁿ, bô ki-hōe chiūⁿ tāi-hák, tiōh án-ne sng 3 tang.

Chhím thè-ngór i tiōh kiat-hun, in chhù mā poaⁿ khì Sin-chng. I tī Sìn-gī-khu chò giáp-bū, thàu-chá 8 tiám kàu kong-si, àm-sî 8 tiám-pòaⁿ chiah ū thang hā-pan. In chhù kàu kong-si tiōh khai 1 tiám-cheng, chin kín ka-têng tiōh chhut būn-tê. In bó òan i kui kang tī gōa-kháu, tñg kàu chhù tiōh sī khùn. Ang-á-bó kám-chêng jú lâi jú bái, 2 ê put-sî to teh oan-ke. Chhù--nih chit-khóan khì-hun hō i chiâⁿ chak, kui-khì khì cháu-chûn, khah bián ang-á-bó tàk-kang kîⁿ-bīn to pháiⁿ bīn-chhiuⁿ.

Pêng-iú siāu-kài i khì Ke-lang. “Chin chē lâng lóng kioh-sī thó-hái chiâⁿ hó-thàn. Bô-iáⁿ--lah, kan-khó kah beh sí, chîⁿ mā bô-iáⁿ thàn khah ū. Chún ū, kan-khó-chîⁿ mā lâu bē kú--lah.....” Kóng-tiōh cháu-chûn ê jit-chí, Éng--á tiōh móa-pak sim-sng. 1-chōa chhut--khì tiōh 3 góeh-jit chiah ū tñg--lâi, hit-chōa sī khì Pak-hái-tō liâh jiû-hî. Chún chhut-hái cháu pòaⁿ kò góeh chiah kàu-üi, koh lâi sī siōng kan-khó--ê, bāng-á lòh--khì, khí--lâi, liâh, khioh, sàng léng-tòng-khò, lòh léng-tòng-chhng..... 1-kang chiah khùn 2 tiám-cheng.

3 góeh-jit āu chûn tñg-lâi Ke-lang, i pun-tiōh 5 bān khø. 1-chōa tñg--lâi, kui-chiah chûn chûn-ôan pun bô kàu 4 siâⁿ, chhun--ê lóng chûn-kong-si--ê. Chûn-ôan ê pō-hûn mā m̄-sī tàk-ê kong-pun, chûn-tiúⁿ pun 5 hûn, lûn-ki-tiúⁿ kap tiân-pò-ôan pun 3 hûn, Éng--á kóng chûn-tiúⁿ in chò kah chin sâng-sè, kò chhut-chhùi nâ-tiâⁿ tian-tò pun khah chē, thó-hái--ê lóng kā kiò-chò “chiâh-pûi--ê”; tōa-chhia, jî-chhia, 3-chhia kap hî-lo-tiúⁿ pun 2 hûn, kî-thaⁿ chûn-ôan kan-taⁿ pun-tiōh 1-hûn.

Bóe--á koh tī Ko-hiông cháu 1-chōa, hit-chōa khì liâh sàm-bah, chhut-hái 2, 3 lé-pài, hî-á liâh siuⁿ chē, chûn chih-chat bē tiâu, chûn-tiúⁿ soan-pò khì-chûn, in lòh kiù-seng-chûn bô jōa kú, chûn tiōh tîm--khì--ah, kui chûn liâh--tiōh ê sàm-bah mā lóng liáu-liáu--khì. Chit-chōa tñg--lâi 1-sián to bô thàn--tiōh, i chōaⁿ-á bô ài koh khì thó-hái--ah.

Thó-hái kám ū-iáⁿ thàn bô siáⁿ? Éng--á kóng, 1-chōa chhut--khì tiōh kúi-nâ góeh-jit chiah ū tñg--lâi, in chhut-hái chìn-chêng, lóng tiōh seng kā chûn-kong-si chioh an-ka-hùi, mā tiōh chioh kóa só-hùi bé chit kúi kò góeh tī chûn--nih su-iàu ê mih-kiâⁿ. Pun chîⁿ ê sî, chûn-kong-si chiah kā chioh--ê khàu--khí--lâi, sit-chè pun--tiōh-ê tiōh chhun bô kúi-sián--ah. Thó-hái-lâng 1-chōa tñg--lâi, tiōh-ài tī káng-piⁿ tán ū sit-thâu chiah koh chhut-hái,

chhiūⁿ Ko-hiōng-káng káng-piⁿ éng-chūn lóng sī liāng-chúi-keng, thó-hái-lâng lóng kui tīn tī hia ná tán sit-thâu ná chiāh-chiú pòah-kiáu. Bô 2, 3 chhiú, chîⁿ tiōh khai ta--ah, chhut-hái chìn-chêng chiah koh kā chûn-kong-si chioh, kan-khó-chîⁿ lóng lâu bē kú, kan-taⁿ 1-chōa 1-chōa chhut--khì, chîⁿ sī jú khiàm jú chē.

Lī-khui Ko-hiōng liáu-āu, Éng--á tiōh tīng Tâi-pak sàng gá-su. 1 góeh-jit kan-taⁿ hioh 2 kang, 1-kang chò 12 tiám-cheng. Sin-suí bô kôan, m̄-kú i chin kut-lát chò, keng-lí koh tui i bē-bái, khò 1-kóa gōa-lô-á seng-óah mā sòng ē kòe--tit. 2 tang āu, i siūⁿ kóng nî-hòe mā ū--ah, gá-su. chit-tô chò bē kú-tâng, chiah kái-tô khì sái kè-têng-á, sî-kan khah chū-iû, mā bē hiah kan-khó.

Ná cháu-chhia ná thiaⁿ la-jih-oh chò gī-niū, sòa khì chūn-tiōh tē-hā-tiān-tâi, i koh sèh tò-tíng lâi siūⁿ kòe-khì sī án-chóaⁿ hō lâng chau-that--ê, sòa jú thiaⁿ jú sòa-phah. Bóe--á ū 1-tīn chò ūn-tōng--ê, tak lé-pài 6 tī Tâi-pak chhī-chêng-hú pān “chhī-bîn káng-tâi”, i chin kám-sim, cháu khì chò gī-kang tâu-saⁿ-kāng, tiōh án-ne khai-sí chham-ú ūn-tōng ê sū-kang.

96 nî nî-tiong, Éng--á thiaⁿ lang kiāu kóng Kan-tāu 1-keng tē-hā-tiān-tâi kui-kang teh phoe chheⁿ-kî-á kap Tòk-phài, i siūⁿ kóng sī siáⁿ-mih chheⁿ-bîn liâu-gê--ê, hòⁿ-hiân kā chūn lâi thiaⁿ, hit-chūn Tâi-ōan-lâng teh siáu kap Kò-bîn-tháng--ê piàⁿ chóng-thóng-ūi, hit-tâi--ê sòa phoe kóng sóan-kí chit-hō lō-sòaⁿ tian-tò sī teh chhut-bē Tâi-ōan-lâng ūn-tōng. I jú thiaⁿ jú jīn-ūi ū tō-lí, chû-tōng cháu khì kā kià-hù, sòa chōaⁿ-á tiâu--teh, koh hō lâng kó-lē chiūⁿ-sòaⁿ chò chiat-bók, mā bat tâu-tīn tī Liōng-san-sī kong-khai ián-kâng. I chhōe-tiōh ka-kī ê chū-sìn kap chun-giâm, mā koat-chì beh it-tit kā ūn-tōng chò--lôh--khì. Chham-ú hit-ê tiān-tâi, hō i chôan-piàn chiâⁿ chē.

Tiān-tâi bóe--á hō lâng chhau--khì, cháu-chhia koh jú lâi jú pháiⁿ thàn, m̄-kú i bô sit-chì, it-tit ka-kī thák-chheh, mā put-sî teh kap hiah-ê tiān-tâi sèk-sâi ê ki-chân hiaⁿ-tī liân-lók. I chai-iáⁿ chit-má sè-bîn bái, in chit-tīn hiaⁿ-tī chit-má bô châi-tiâu chò siáⁿ, m̄-kú iáu sī tiōh kè-siök chún-pī, châ-bân koh tiōh chhut-lâi piàⁿ.

“Góa ū chū-kak, tèk-piát sī kòe-khì kan-khó--kòe, chai-iáⁿ ka-kī nā bô piàⁿ, āu-pái ê lâng beh án-chóaⁿ? ” Éng--á sim-lâi it-tit án-ne teh kā ka-kī kó-bú.